

ВИМУШЕНА МІГРАЦІЯ В УКРАЇНІ

Гаман А.С., здобувач вищої освіти групи МЕНЗ/1

Миколаївський національний аграрний університет

Мільйони людей в Україні покинули свої домівки через війну. Частина з них переїхали в межах країни, а частина — виїхали за кордон. Деякі люди переїжджали на певний час і вже повернулися до місць свого постійного проживання, а деяким українцям вже немає куди повертатися. Країни, які приймають українців-біженців, намагаються створити для них сприятливі умови проживання та працевлаштування. Фактично Україна має, з одного боку, воювати з агресором, а з іншого – конкурувати з ЄС за своїх співвітчизників та створювати їм привабливі умови для життя.

За даними ООН, з 24 лютого з України виїхали понад 7,5 млн. людей, переважно жінок з дітьми. В квітні центр Разумкова провів опитування, яке показало, що 79% респондентів мають намір повернутися в Україну. Однак ці результати надто оптимістичні. У березні українці перебували на хвилі патріотизму і вірили в швидке закінчення війни. Зараз усі усвідомили, що війна затягнеться, тому жінки починають облаштовуватися за кордоном. Це може призвести до ланцюгової реакції. Чим довше йтимуть бойові дії, тим більше українців осідатиме в сусідніх країнах.

Якщо війна затягнеться на кілька років або буде "заморожена", то багато сімей можуть відкласти народження дитини, що ще більше загальмує відтворення населення. Внаслідок міграції зміниться вікова структура. За даними польських дослідників, середній вік українських біженців – 36 років. Отже, з України виїжджає найбільш працездатне населення та діти [3]. Їх відплив загрожує швидким старінням населення, дефіцитом робочої сили та зростанням навантаження на пенсійну систему.

Тенденція скорочення народжуваності та старіння актуальна майже в усьому світі, однак західним країнам вдається компенсувати демографічні проблеми завдяки автоматизації виробництва та залученню мігрантів.

На сьогодні, перед Україною постали два виклики: забезпечити людей житлом та роботою. Ці фактори впливатимуть на бажання людей повернутися додому. За словами першого заступника міністра економіки Дениса Кудіна, уряд вважає своїм головним завданням повернення в Україну якомога більшої кількості людей. Внутрішньо переміщених осіб стимулюватимуть повертатися до рідних міст, щоб розподілити навантаження на інфраструктуру та повернути їх на місця роботи. Міністерство освіти працює над тим, щоб відновити навчання офлайн. Якщо діти будуть зайняті в школах та дитсадках, у батьків буде більше часу на працевлаштування. Житлове питання планують вирішити шляхом виплати компенсацій тим, хто втратив дім.

Отже, міграційні проблеми України наразі залежать від війни, та її наслідків. Безумовно, процеси міграції спинити неможливо, проте можна їх скоригувати. Лише глибокі реформи у всіх сферах (економіка, освіта, медицина, судова система тощо) та покращення рівня життя населення буде сприяти скороченню процесів міграції в Україні.

Список використаних джерел

- 1.Стаття «Камінний хрест на демографії. Скільки людей втратить Україна та як зупинити міграцію?»
[<https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/24/688509/>]
- 2.Статистичні дані, щодо перепису населення
[https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/ds/nas_rik/nas_u/nas_rik_u.html]
- 3.Дані польських дослідників «вікова структура міграції»
[<https://scienceinpoland.pap.pl/en/news/news%2C92570%2Cnearly-half-refugees-poland-want-return-ukraine-says-new-report.html>]
- 4.Негативні фактори і вплив трудової міграції на громадян України та країни в цілому - [<https://vysh.gov.ua/negatyvni-factory-i-vplyv-trudovoyi-migratsiyi-na-gromadyan-ukrayiny-ta-krayiny-v-tsilomu/>]

Науковий керівник: Олійник Т. Г. - канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств